

Рецензия

От проф. д-р Сабина Захаријева дмн, Изпълнителен Директор на УСБАЛЕ „Акад. Ив. Пенчев“ ЕАД, - София, включена в състава на научното жури

Относно: конкурс за избор на професор по научна специалност „Кардиология“. Единственият кандидат в конкурса е доц. д-р Борислав Георгиев Георгиев дм, *Клиника по кардиология към МБАЛ-НКБ ЕАД, София.*

Биографични данни на кандидата. Доц. Борислав Георгиев е роден на 6 юли 1961, София. Средното си образование получава през 1979 г. в „9 Френска езикова гимназия“, София, а висшето по медицина в Медицинска Академия София през 1998 г. Има признати специалности по Вътрешни болести през 1993 г. и по Кардиология през 1996 г. През 2001 г е преминал курс във Висша школа по мениджмънт и администрация, УНСС-София.

През 2012 г. защитава дисертационен труд за придобиване на научна и образователна степен „Доктор“. Тема на дисертацията: ***Познаване на конвенционалните рискови фактори за сърдечно-съдова болест и тяхното лечение и контрол в реалния живот според международните препоръки***

Професионалното изграждане на доц. Борислав Георгиев е започнало и продължава до днес в Националната кардиологична болница. От 1990 до 2012 е асистент, а от края на 2012 г. става доцент.

Обучения, специализации и професионални умения. Доц. Борислав Георгиев е преминал специализация по кардиология в клиника по кардиология в гр Билефелд, Германия – проф Х. Кун през 1995 г. Признат е за автор на „15то Откритие на Република България“ (Патентно ведомство на Р България, приоритет 04.06.92, Официален бюлетин 12/1997). Главен редоктор е на списание «Наука кардиология». Член е на екипа на EUROASPIRE III, IV, V.

Награди и членства в международни организации: Носител е на Трета награда, Young Investigators Award Competition, XX International congress on electrocardiology – 1993 г. Трета награда, Siemens-Elementa AB, Young Investigators Award, from the International Council of Electrocardiology 1993 г.

Доц. Георгиев е член на редица научни дружества в България и в чужбина, на редакционни колегии на авторитетни списания и на международни работни групи в областта на кардиологията. Владее отлично английски, френски и руски език, което му

помага да осъществява професионални контакти на високо ниво, да изнася доклади на международни форуми и лекции в престижни университети.

Наред с това доц. Георгиев проявява голяма **обществена активност като Координатор по Международните проекти** на Български обществен комитет в подкрепа на Aichi World EXPO'2005. Председател на Фондация „Академия Кардиология”, Консултант на НЗОК, член на Работната група на Световна Банка по програмите за здравеопазване в

Научно-изследователска дейност и активност - основни направления.

Научната продукция на кандидата е в различни области на кардиологията.

Въпросът за **риските фактори за сърдечносъдовите заболявания** е особено актуален, тъй като България е сред европейските държави с най-висока сърдечно-съдова смъртност като дял от общата смъртност. Коронарната болест на сърцето остава една от водещите причини за смъртността в България и в Европа. Усилията на националните и международни научни медицински организации са насочени към изработване на препоръки които насочват практикуващите лекари и пациентите към промяна на стила на живот с оглед намаляване на сърдечно-съдовия риск. Доц. Георгиев е инициатор за написване през 2000 г. и 2001 г. на клинични препоръки за профилактика на коронарната болест на сърцето в извънболничната практика, за диагностика и профилактика на хипертонията, за профилактика на атерогенната дислипидемия, за антикоагулантна профилактика и терапия и др. Доц. Георгиев е активен участник в епидемиологичното проучване EUROASPIRE, преценяващо въвеждането на европейските препоръки за профилактика в практиката на европейските държави. За първи път е направен и фармакоикономически анализ на профилактичните стратегии в региона, вкл. и България. Изводите показват все още ограничения ефект на препоръките върху промените на професионалното поведение.

Данните за българската кохорта в проучването EUROASPIRE представляват оригинален принос за оценката нивото на първичната и вторична профилактика при пациенти с висок риск или пациенти с коронарна болест. Провежданите профилактични мерки между отделните държави отразяват превантивна политика, както и промените в профилактичните стратегии в анализирани държави, вкл. България.

Част от публикациите на доц. Георгиев са обобщават резултатите от проведеното в цялата страна епидемиологично изследване относно познанията на българските лекари

за принципите на профилактиката при артериална хипертония, затлъстяване, дислипидемия, захарен диабет.

Значителна част от активностите на доц. Георгиев са насочени към повишаване на знанията на българските лекари за **профилактиката на сърдечно-съдовите заболявания**. За първи път в България проспективно са оценени промените в познаването им по отношение на подходите към сърдечно-съдовите рискови фактори, съобразени с последните препоръки в кардиологията. За първи път в България е анализиран подхода на българските лекари към наднормено тегло и затлъстяване, захарния диабет, коронарната болест на сърцето, артериалното налягане, липидните параметри. Направен е сравнителен анализ на резултатите от профилактичните подходи между България, Германия, Гърция и Румъния, както и средните стойности от Европейските държави. Анализиран е изборът на класове медикаменти за профилактика на сърдечно-съдовите заболявания. Показан е делът на захарния диабет сред лица с висок коронарен риск и изборът на терапевтични подходи при тях, както и резултатите от лечението на голяма кохорта пациенти с диабет в България. Направен е и първия фармакоикономически анализ на страни от Европа, включващ и България, по отношение на превантивните стратегии. Част от публикациите се отнасят за рисковия профил на пациенти с периферна артериална болест и каротидни стенози. Представени са нови терапевтични подходи при пациенти с периферна артериална болест.

Електрокардиография. Голяма част от публикациите на доц. Георгиев са фокусирани върху U-вълната в ЕКГ, по-специално върху ехокардиографската находка по време на запис на U-вълната, записа на U-вълна по време на ЕФИ, появата на камерните екстрасистоли и връзката им с U-вълната. Показани са за първи път феномена R върху U, както и появата на U-вълна при пациенти без явно органично сърдечно заболяване. Оценена е специфичността и сензитивността на ЕКГ за диагноза на U-вълната. Висока оценка за работата на доц. Георгиев в това направление е признатото през 1998 г. от Патентно ведомство на Р България откритие - 15^{то} Откритие на Република България с един автор – Б. Георгиев, приоритет 04.06.92, Официален бюлетин 12/1997).

Част от публикациите са насочени към анализ на определението и класификацията на идиопатичната **белодробна артериална хипертония**. Въз основа на резултатите от проучването за първи път е създаден практически алгоритъм, използван и от НЗОК, за диагностично отдиференциране на отделните форми на белодробна хипертония, етапите на проследяване и стъпките на медикаментозното лечение. Анализирани са

също така и терапевтичните подходи. Подробно е засегнат в публикациите синдрома на Айзенменгер.

Голяма част от научните търсения на доц. Борислав Георгиев, както и на екипа към който той принадлежи са посветени на различни аспекти на **артериалната хипертония**. Този засилен интерес е оправдан, тъй като артериалната хипертония, заедно със захарният диабет заемат около 68% от заболяемостта в доболничната помощ в България по данни на Диабетния регистър. За първи път в България е проведено изследване за осведомеността на българските лекари за артериалната хипертония (прицелните стойности на КН, вид на антихипертензивните средства, схемите на лечение), което показва приоритетите на превантивната кардиологична практика. Тези данни са цитирани многократно от чужди автори, особено ролята на продължителното обучение. Особено полезно за практиката е представянето на терапевтичните подходи в България, както и анализа на всички антихипертензивни класове медикаменти. За непрекъснатото обучение на лекарите допринасят обзорите посветени на артериалната хипертония.

В работите на доц. Георгиев е отделено място на **диагнозата и лечението на предсърдното мъждене**. Показани са подходите в диагностиката и лечението на пациенти с предсърдно мъждене в следоперативния период след кардиохирургия, сравнени са терапевтични подходи за конверсия на ритъма, анализирани са резултати от сигнално усредненото ЕКГ и вариабилитет на сърдечната честота през следоперативния период. Анализирани са лечебните подходи при надкамерни тахикардии.

Много публикации са насочени към **липидните нарушения и фамилната дислипидемия**. Голямо място е отделено на статините, но също така на фибратите и други медикаменти. Особено актуален е анализът на ролята на HDL-холестерола и на триглицеридите при липидните нарушения. Подробно е разгледана фамилната хиперхолестеролемия във връзка с въвеждането в клиничната практика в България на инхибиторите на PCSK9 като нови терапевтични възможности при лечението на хиперхолестеролемията. Направен е и първия фармакоикономически анализ на ефективността на разходите при приложение на инхибитор на PCSK9 за лечение на хетерозиготна фамилна хиперхолестеролемия.

Оригинални са работите насочени към **еректилната дисфункция и сърдечно-съдовия риск**. За първи път в България са написани обзори за сърдечно-съдовия риск при мъже с еректилна дисфункция. Проблемът е граничен между няколко специалности

– ендокринология, урология, кардиология, психиатрия. По тази причина насочването на вниманието към тази трудна от диагностична и терапевтична гледна точка област е истинско предизвикателство. Благодарение на усилията на екипа от различни специалисти с водещата роля на Доц. Георгиев през 2011 г. са публикувани Препоръки за диагностика и лечение на еректилната дисфункция. Особено внимание е обърнато на лечението и сърдечно-съдови риск.

Терапия на сърдечно-съдовите заболявания

Интересът на Доц. Георгиев към клиничната фармакология логично намира израз в поредица публикации в монографии, учебници и списания върху терапията на сърдечно-съдовите заболявания по лекарствени групи. Приложението на медикаменти в терапията на сърдечно-съдовите заболявания в България е отразено в редица научни изследвания. Съвместно с фармацевти се анализират лекарствените взаимодействия. Представени са фармакологичните и терапевтични характеристики на нови за България медикаменти.

Трябва да се отбележи, че представените трудове се отличават с голяма прецизност и задълбоченост при описание на резултатите и обсъждането. Те са написани ясно и точно, което ги прави лесно разбираеми за читателя.

Публикации

Представени са 530 публикации с пълен текст в периодични научни издания, учебници и монографии. От тях 30 са публикувани в чужди издания на английски език, 52 са оригинални изследвания. Статиите са 436 бр, от тях - 125 на български език и 7 в списания с импакт фактор са написани след придобиване на академична длъжност „доцент“

Резюмета от научни изследвания - 148 публикувани, като 22 от тях са след придобиване на академична длъжност „доцент“, 103 от резюметата са публикувани резюмета в реферирани периодични издания в чужбина, вкл. *J American College of Cardiol*, *EuropeanHeartJournal*, *Cardiovascular drugs and therapy*, *JClinLipidol*, *Journal of Hypertension*, *European Journal of Preventive Cardiology*, *European Heart Journal Acute Cardiovascular Care*. Доклади на научни форуми: 88 бр след придобиване на академична длъжност „доцент“ **В над 80% от публикациите е първи или самостоятелен автор.**

Монографии: 1 бр (съавторство); Глави от монографии: 75 бр (12 в издания на английски език и 63 в издания на български език); след придобиване на академична длъжност „доцент“ Глави в монография в България на български език – 44; Глави от

студентски учебници: 3 бр (учебник по фармакотерапия на Фармацевтичен факултет, 2015) Редактор на книги и монографии: 13 бр (1 на английски език).

Участие в научни журита: с рецензии и становища за научна степен доктор и научни звания доцент и професор – 17. Освен това – рецензент на книги и монографии, както и на научни проекти в Медицински университет и Фонд научни изследвания.

Общ импакт фактор на периодичните издания – **711.808**(изх. №33/ 24.01.2018 г. на ЦМБ на МУ-София). **H-index** (Web of Science)=**17**; **Индекси на цитиране**, справка от Централна медицинска библиотека (изх. №34/ 24.01.2018 г.): **90 български цитации; 4780 цитации в базата данни Web of Science** (без самоцитации

Учебна заетост (аудиторна и извънаудиторна)

Доц. Георгиев участва в обучение с упражнения и лекции със студенти по медицина, упражнения със студенти от Национална спортна академия, специализанти по кардиология и медицински сестри. Средната годишна учебна заетост е около 200 часа. Ръководител е на студентския кръжок по кардиология през последните 5 години.

Трябва да се отбележи голямата активност на доц. Георгиев в продължителното обучение на лекарите от първичната медицинска помощ, специализираната доболнична и болнична помощ по основни въпроси на кардиологията и свързани с нея други интердисциплинарни проблеми. Неговите лекции се отличават с голяма задълбоченост и изключително атрактивен начин на представяне. Това е причината доц. Георгиев да е предпочитан лектор както за аудиторията от специалисти, така и за много научни общности.

Заклучение - Доц. Д-р Борислав Георгиев е изграден клиницист, преподавател и изследовател, чиито наукометрични показатели далеч надхвърлят изискванията за „професор” на Закона за развитие на академичния състав. Неговата научно-изследователската дейност е намерила признание сред научната общност у нас и в чужбина, свидетелство за което са публикациите в реномирани списания, високият импакт фактор, H-index и огромният брой цитирания. Като преподавател и лектор Доц. Георгиев се ползва с уважението на студенти, специализиращи лекари и колеги.

Имайки предвид посочените професионални качества, си позволявам да предложа на многоуважаемото жури да присъди на доц. Д-р Борислав Георгиев Георгиев научното звание „професор” по научна специалност „Кардиология“.

Дата 26.03.2018 г.

Проф. д-р Сабина Захаријева, дмн

